

NGHỊ QUYẾT
về nâng cao chất lượng, hiệu quả
các thiết chế văn hóa ở cơ sở trên địa bàn tỉnh

Thực hiện Chương trình hành động số 68-CTr/TU ngày 15/10/2021 của Tỉnh ủy về việc thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng; Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020 - 2025 (rà soát, điều chỉnh, bổ sung), Ban Thường vụ Tỉnh ủy ban hành Nghị quyết về nâng cao chất lượng, hiệu quả các thiết chế văn hóa ở cơ sở trên địa bàn tỉnh.

I. ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH

Trong những năm qua, hoạt động của các thiết chế văn hóa ở cơ sở trên địa bàn tỉnh được các cấp ủy, chính quyền quan tâm chỉ đạo, triển khai thực hiện đạt hiệu quả nhất định. Tại các địa phương, hoạt động văn hóa - văn nghệ, thể dục - thể thao; tuyên truyền nhiệm vụ chính trị được thực hiện đảm bảo đạt và vượt chỉ tiêu kế hoạch hàng năm; hệ thống thiết chế văn hóa từ tỉnh đến cơ sở từng bước được hoàn thiện¹, tổ chức bộ máy được củng cố tinh gọn, cơ sở vật chất được đầu tư xây dựng, nâng cấp đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ; các hoạt động văn hóa ngày càng phong phú, đa dạng, hiệu quả hơn.

Thiết chế văn hóa ở cơ sở được xác định gồm: Trung tâm Văn hóa, Thể thao và Học tập cộng đồng cấp xã; Nhà Văn hóa ấp, liên ấp; Nhà Văn hóa dân tộc.

Bên cạnh những kết quả đạt được, hoạt động của các thiết chế văn hóa ở cơ sở trên địa bàn tỉnh còn hạn chế, bất cập. Hệ thống thiết chế văn hóa ở cơ sở, một số nơi vẫn chưa khai thác được hết công năng, hiệu quả hoạt động, trong đó chủ yếu tập trung ở các nguyên nhân sau:

- Việc quan tâm chỉ đạo, lãnh đạo trong việc khắc phục khó khăn, hạn chế, bất cập của cấp ủy, chính quyền không kịp thời.

- Cơ chế chính sách trong việc khuyến khích xã hội hóa đối với các hoạt động trong lĩnh vực văn hóa còn nhiều bất cập².

¹ Toàn tỉnh có: Trung tâm Văn hóa Nghệ thuật tỉnh, Thư viện tỉnh, Bảo tàng tỉnh: 09 Trung tâm Văn hóa - Thể thao - Truyền thanh huyện, thị xã, thành phố; 94/94 Trung tâm Văn hóa, Thể thao và Học tập cộng đồng xã, phường, thị trấn (đạt tỷ lệ 100%); 301/401 Nhà văn hóa ấp, liên ấp (đạt tỷ lệ: 75,06%) và 12 Nhà văn hóa dân tộc.

² Việc huy động xã hội hóa để đầu tư cơ sở vật chất, tổ chức các hoạt động văn hóa văn nghệ và phát huy công năng cơ sở vật chất các thiết chế văn hóa còn gặp nhiều khó khăn, nguyên nhân là do một số quy định tại Nghị định số 151/2017/NĐ-CP ngày 26/12/2017 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật

- Việc quy hoạch, bố trí vị trí xây dựng thiết chế chưa hợp lý³, xa khu dân cư nên gặp nhiều khó khăn trong tổ chức hoạt động nhằm thu hút sự hưởng ứng tham gia của người dân. Một số thiết chế văn hóa ở các phường, thị trấn nằm ở khu vực trung tâm đã có thiết chế văn hóa cấp huyện, tỉnh nên chưa phát huy được hiệu quả hoạt động.

- Nguồn lực nhân lực làm công tác chuyên môn cơ sở thường xuyên biến động, đa phần là kiêm nhiệm. Năng lực cán bộ hạn chế, thiếu chuyên môn, nội dung hoạt động không còn phù hợp, chưa được đổi mới⁴.

- Cơ sở vật chất xây dựng chưa đảm bảo với nhu cầu sử dụng của từng địa phương, đầu tư xây dựng cơ sở vật chất dàn trải, gây lãng phí, không hiệu quả. Tình trạng một số thiết chế văn hóa do không hoạt động nên đã xuống cấp; duy tu bảo dưỡng cơ sở vật chất, trang thiết bị tại một số thiết chế văn hóa chưa được quan tâm thực hiện thường xuyên.

- Kinh phí hoạt động văn hóa của các thiết chế văn hóa ở cơ sở từ nguồn ngân sách nhà nước còn hạn chế, không đáp ứng nhu cầu hoạt động thực tế, có nơi chưa phân bổ kinh phí kịp thời.

II. QUAN ĐIỂM, MỤC TIÊU

1. Quan điểm

Hoàn thiện và nâng cao chất lượng, hiệu quả các thiết chế văn hóa ở cơ sở nhằm phục vụ tốt các nhiệm vụ chính trị, đáp ứng nhu cầu hưởng thụ, sinh hoạt và sáng tạo văn hóa nghệ thuật của người dân, tạo nền móng vững chắc cho việc xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh từ cấp cơ sở; góp phần thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chính trị, kinh tế, xã hội và phát triển văn hóa, con người Việt Nam theo tinh thần Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng và Chiến lược phát triển văn hóa Việt Nam đến năm 2030.

2. Mục tiêu

2.1. Mục tiêu tổng quát

Xây dựng các thiết chế văn hóa ở cơ sở thành Trung tâm sinh hoạt cộng đồng mang tính xã hội cao với vai trò chủ thể của cộng đồng dân cư, đặt dưới sự quản lý, định hướng, hỗ trợ của Nhà nước.

Quản lý, sử dụng tài sản công (Điều 41, 42, 43). Hiện tại, vẫn chưa có hướng dẫn cụ thể của các Bộ có liên quan về việc áp dụng Nghị định số 69/2008/NĐ-CP ngày 30/5/2008 quy định về chính sách khuyến khích xã hội hóa đối với các hoạt động trong lĩnh vực giáo dục, dạy nghề, y tế, văn hóa, thể thao, môi trường phù hợp với đặc điểm hoạt động và tổ chức của từng lĩnh vực (Điều 22).

³ Nhà Văn hóa Áp Chánh, xã An Thạnh, huyện Bến Cầu (Xây dựng bên cạnh Chợ Áp Chánh gây ra tình trạng không đảm bảo về mỹ quan).

⁴ Cán bộ làm việc tại các thiết chế văn hóa cấp xã, ấp thường không mang tính ổn định lâu dài do bị luân chuyển điều động công tác theo nhu cầu sử dụng cán bộ của địa phương. Mặt khác, hiện nay chưa bố trí được biên chế cho người làm việc tại các thiết chế văn hóa cấp xã, ấp và không có “**Cơ chế đặc thù**” đối với việc tuyển dụng nhân sự đáp ứng về năng lực và trình độ chuyên môn làm việc tại các thiết chế văn hóa cấp xã, ấp.

Các thiết chế văn hóa ở cơ sở được xây dựng đạt chuẩn và hoạt động chất lượng, hiệu quả nhằm phục vụ tốt nhiệm vụ chính trị của địa phương; đáp ứng nhu cầu sinh hoạt và nâng cao đời sống văn hóa tinh thần của Nhân dân; tạo môi trường văn hóa lành mạnh, thúc đẩy phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao phát triển; là nền tảng vững chắc trong xây dựng đời sống văn hóa cơ sở, xây dựng nông thôn mới, đóng góp cho sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh trong tình hình mới.

Chú trọng xây dựng văn hóa ứng xử lành mạnh trong xã hội, phát huy những giá trị tích cực về thuần phong, mỹ tục của gia đình và xã hội; giá trị văn hóa của địa phương Tây Ninh.

2.2. Mục tiêu cụ thể

Phấn đấu đến năm 2025: Từ 85% thiết chế văn hóa ở cơ sở hoạt động thiết thực, chất lượng, hiệu quả; đến năm 2030 phấn đấu đạt 100%.

III. NHIỆM VỤ

1. Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền các cấp, sự tham gia của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và của toàn xã hội

- Cấp ủy, chính quyền các cấp tập trung lãnh đạo, chỉ đạo đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến những quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng về văn hóa được nêu trong Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng và tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc ngày 24/11/2021, qua đó nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên và Nhân dân về vai trò, vị trí của việc xây dựng đời sống văn hóa cơ sở. Đưa mục tiêu xây dựng nâng cao chất lượng, hiệu quả các thiết chế văn hóa ở cơ sở trên địa bàn tỉnh vào Nghị quyết của các cấp ủy Đảng, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội hàng năm của chính quyền các cấp nhằm tập trung nguồn lực, tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện.

- Đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về vị trí, vai trò của văn hóa trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc bằng nhiều hình thức, trong đó chú trọng áp dụng công nghệ số. Tận dụng sức mạnh của Internet, mạng xã hội để lan tỏa những giá trị văn hóa truyền thống tích cực. Phát huy mạnh mẽ vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội trong công tác tuyên truyền, vận động Nhân dân tích cực tổ chức, tham gia các hoạt động văn hóa, đồng thời tham gia giám sát hoạt động của các thiết chế văn hóa ở cơ sở, góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả các thiết chế văn hóa ở cơ sở trên địa bàn tỉnh.

2. Nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước trong việc nâng cao chất lượng, hiệu quả các thiết chế văn hóa ở cơ sở trên địa bàn tỉnh

- Tiếp tục cụ thể hóa các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về phát triển văn hóa, đảm bảo nâng cao chất lượng, hiệu quả các thiết chế văn hóa ở cơ sở. Rà soát, bổ sung nội dung cho phù hợp các quy hoạch, đề án, chương trình... về văn hóa, thể thao đã được ban hành và cụ thể hóa thành kế hoạch thực hiện hàng năm. Tích cực tuyên truyền phổ biến pháp luật về văn hóa, thể thao

giúp các tổ chức, cá nhân hoạt động văn hóa, thể thao hiệu quả và tuân thủ đúng quy định của pháp luật.

- Tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức lãnh đạo, quản lý, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước đối với các hoạt động hệ thống thiết chế văn hóa ở cơ sở; xác định rõ mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm trong hoạt động quản lý đối với từng đối tượng, lĩnh vực và đặc điểm ở từng địa phương.

- Xây dựng đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa, thể thao cơ sở có trình độ, năng lực, có tinh thần trách nhiệm cao, để làm tốt nhiệm vụ tham mưu cho cấp ủy, chính quyền địa phương; quản lý và sử dụng có hiệu quả cơ sở vật chất, các trang thiết bị được đầu tư của Nhà nước cho các hoạt động văn hóa ở cơ sở.

- Tăng cường hướng dẫn nghiệp vụ, kiểm tra, giám sát việc sử dụng các thiết chế văn hóa ở cơ sở; kịp thời phát hiện, nhân rộng những mô hình hay, cách làm tốt; đồng thời chấn chỉnh, khắc phục những mặt hạn chế, nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả các thiết chế văn hóa ở cơ sở.

- Triển khai, thực hiện đảm bảo phân bổ kinh phí kịp thời, đúng quy định để duy trì và nâng cao chất lượng hoạt động Trung tâm Văn hóa - Thể thao - Học tập cộng đồng; Nhà văn hóa ấp, liên ấp; Nhà văn hóa dân tộc; đồng thời huy động các tổ chức, cá nhân đóng góp kinh phí hỗ trợ hoặc trực tiếp tham gia tổ chức các hoạt động của các thiết chế văn hóa, thể thao trên địa bàn nhằm đáp ứng nhu cầu sinh hoạt vui chơi, giải trí của người dân.

3. Gắn nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội với nâng cao chất lượng, hiệu quả các thiết chế văn hóa ở cơ sở trên địa bàn tỉnh

- Xây dựng kế hoạch phát triển văn hóa hàng năm gắn với phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, với Chương trình mục tiêu Quốc gia xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh. Khai thác và phát huy tối đa hiệu quả cơ sở vật chất của các thiết chế văn hóa hiện có ở cơ sở, khắc phục tình trạng đầu tư dàn trải, kém hiệu quả; tăng cường kiểm tra, giám sát, bảo đảm hiệu quả đầu tư trong lĩnh vực văn hóa, thể thao trên địa bàn tỉnh.

- Quan tâm đầu tư xây dựng, hoàn thiện cơ sở vật chất, bộ máy tổ chức đi đôi với công tác đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của các thiết chế văn hóa ở cơ sở; gắn việc hoàn thiện cơ sở vật chất với Chương trình mục tiêu Quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021 - 2025.

- Phát huy vai trò làm chủ của Nhân dân trong xây dựng, tổ chức hoạt động tại các thiết chế văn hóa ở cơ sở, không áp đặt, rập khuôn. Xây dựng cơ chế đặc thù, huy động sự tham gia của các cá nhân, doanh nghiệp đầu tư hoàn thiện, xây dựng cơ sở vật chất và phát triển các phong trào văn hóa - văn nghệ, thể dục - thể thao ở cơ sở; tạo điều kiện về cơ chế, chính sách trong quản lý, khai thác các thiết chế văn hóa đã đầu tư xây dựng.

- Rà soát, bổ sung quy hoạch quỹ đất cho các Trung tâm Văn hóa - Thể thao - Học tập cộng đồng cấp xã chưa có cơ sở vật chất, tổ chức hoạt động còn sử dụng

chung cơ sở vật chất của UBND các xã, phường, thị trấn⁵. Rà soát, đảm bảo cơ sở vật chất các thiết chế văn hóa cơ sở.

- Thường xuyên tổ chức kiểm tra, rà soát, tổng kết hàng năm để tìm ra những mô hình mới, hoạt động hiệu quả. Xây dựng kế hoạch triển khai, nhân rộng các “Mô hình thiết chế văn hóa ở cơ sở hoạt động hiệu quả”; trong đó chú trọng các hoạt động của thiết chế văn hóa ở cơ sở gắn với các thiết chế văn hóa dân gian (các lễ hội tại các di tích, đình, miếu,...).

4. Tiếp tục xây dựng kiện toàn bộ máy tổ chức các thiết chế văn hóa ở cơ sở

- Hoàn chỉnh bộ máy tổ chức các thiết chế văn hóa ở cơ sở, thực hiện công tác đào tạo đội ngũ cán bộ văn hóa ở cơ sở để phát huy chức năng của thiết chế văn hóa ở cơ sở đã được Nhà nước đầu tư xây dựng.

- Huy động, phát huy tối đa sự tham gia của cộng đồng dân cư, tổ chức đoàn thể và tư nhân trong quản lý, khai thác, tổ chức các hoạt động tại các thiết chế văn hóa; phát huy tính chủ động, sáng tạo và vai trò tự quản của cộng đồng đối với việc phát triển văn hóa của địa phương.

IV. GIẢI PHÁP

1. Về cơ chế, chính sách

- Xây dựng chính sách đặc thù của Tỉnh về sử dụng cơ sở vật chất của thiết chế văn hóa theo hướng xã hội hóa nhằm khuyến khích các tổ chức, cá nhân tham gia đầu tư vào hoạt động văn hóa; tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong việc xã hội hóa để khai thác, sử dụng, phát huy công năng của cơ sở vật chất tại các thiết chế văn hóa, gắn trách nhiệm của cộng đồng dân cư vào hoạt động, nâng cao hiệu quả của các thiết chế văn hóa.

- Nghiên cứu, có giải pháp đổi mới phương thức vận hành, khai thác thiết chế văn hóa theo hướng ngân sách đảm bảo kinh phí tổ chức hoạt động cơ bản, có định hướng, dẫn dắt phong trào, thu hút, mở rộng các hoạt động thường xuyên, xã hội hóa; bổ sung thêm đối tượng thụ hưởng là các ấp sinh hoạt chung cơ sở vật chất như: nhà văn hóa liên ấp.

- Đưa nội dung xây dựng, nâng cao chất lượng, hiệu quả các thiết chế văn hóa ở cơ sở vào Nghị quyết của các cấp ủy đảng, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của chính quyền cơ sở nhằm tập trung nguồn lực, tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện.

- Ban hành Quy chế phối hợp quản lý và sử dụng chung cơ sở vật chất các thiết chế văn hóa ở cơ sở để các đoàn thể cùng tham gia tổ chức và triển khai các hoạt động hiệu quả.

2. Giải pháp về nguồn nhân lực

⁵ Hiện có 15 trung tâm VH TT & HT CĐ các thị trấn: Châu Thành, Gò Dầu, Bến Cầu, Dương Minh Châu, Tân Châu, Tân Biên và các Phường Long Hoa (TX Hòa Thành), Phường I, Phường II, Phường III, Phường IV, Phường Hiệp Ninh, Phường Ninh Sơn, Phường Ninh Thạnh (Tp. Tây Ninh), Xã Suối Đá (huyện DMC).

- Chọn cán bộ đáp ứng về năng lực và trình độ chuyên môn, có nhiệt huyết với nghề (*văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao*) để hoạt động các thiết chế văn hóa phát huy được hiệu quả thiết thực.

- Tổ chức tập huấn nâng cao năng lực chuyên sâu, thường xuyên cho đội ngũ cán bộ văn hóa cơ sở.

- Tổ chức khảo sát học tập kinh nghiệm thực tế về các mô hình thiết chế văn hóa ở cơ sở hoạt động hiệu quả; tổ chức tham quan thực tế và bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ văn hóa ở cơ sở.

3. Giải pháp về cơ sở vật chất

- Bố trí vốn đầu tư để xây dựng mới và nâng cấp cơ sở vật chất các thiết chế văn hóa cấp xã chưa được xây dựng đạt chuẩn; duy tu, sửa chữa các thiết chế văn hóa bị hư hỏng, xuống cấp.

- Xây dựng cơ sở vật chất phù hợp với nhu cầu sử dụng của từng địa phương, tránh tình trạng đầu tư xây dựng cơ sở vật chất dàn trải, gây lãng phí, không hiệu quả.

- Rà soát cơ chế đầu tư, sự phù hợp của các thiết chế văn hóa các phường, thị trấn đối với những nơi có thiết chế văn hóa cấp huyện, tỉnh.

4. Giải pháp về phương thức hoạt động

- Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố phối hợp với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội ở địa phương giám sát các hoạt động của thiết chế văn hóa ở cơ sở.

- Gắn liền phương thức hoạt động thiết chế văn hóa ở cơ sở và thiết chế văn hóa dân gian (các lễ hội, các di sản văn hóa văn hóa của từng địa phương đã tồn tại lâu đời) để đạt hiệu quả và phát huy giá trị di sản văn hóa.

- Tổ chức sơ, tổng kết hàng năm để tìm ra những mô hình hoạt động mới, hiệu quả. Xây dựng kế hoạch kịp thời triển khai, nhân rộng các “Mô hình hoạt động mới, hiệu quả”.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Các huyện ủy, thị ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Tỉnh ủy; các cơ quan tham mưu, giúp việc Tỉnh ủy, ban cán sự đảng, đảng đoàn tổ chức phổ biến, quán triệt Nghị quyết này đến cán bộ, đảng viên và Nhân dân; xây dựng chương trình, kế hoạch triển khai thực hiện Nghị quyết.

2. Ban cán sự đảng Ủy ban nhân dân tỉnh lãnh đạo Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo triển khai thực hiện, trong đó chú trọng giao các ngành nghiên cứu điều chỉnh cơ chế, chính sách đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của các thiết chế văn hóa ở cơ sở, nâng cao năng lực cán bộ cơ sở...; chủ trì, phối hợp với Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy thường xuyên theo dõi, giám sát, kiểm tra, đôn đốc việc triển khai thực hiện; định kỳ hoặc đột xuất báo cáo Ban Thường vụ Tỉnh ủy kết quả thực hiện.

3. Ban Dân vận Tỉnh ủy chỉ đạo, hướng dẫn Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và các tổ chức chính trị - xã hội tuyên truyền, vận động đoàn viên, hội viên và các tầng lớp Nhân dân tích cực tham gia thực hiện có hiệu quả Nghị quyết; xây dựng chương trình, kế hoạch giám sát việc thực hiện Nghị quyết.

4. Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy chỉ đạo, định hướng các cơ quan báo chí, hệ thống tuyên giáo, đội ngũ báo cáo viên, lực lượng cộng tác viên dư luận xã hội trên địa bàn tỉnh, phát huy các kênh thông tin do Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy quản lý, điều hành nhằm đẩy mạnh công tác tuyên truyền việc thực hiện Nghị quyết, nhất là giới thiệu, lan tỏa gương tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến, sáng kiến, kinh nghiệm hay; tổ chức đấu tranh, ngăn chặn, phản bác, gỡ bỏ thông tin xấu, độc, xuyên tạc liên quan đến việc thực hiện Nghị quyết.

Nghị quyết này được triển khai đến chi bộ, đảng viên và phổ biến rộng rãi đến các tầng lớp Nhân dân toàn tỉnh./.

Nơi nhận:

- Ban Bí thư Trung ương Đảng (b/c),
- Ủy ban Kiểm tra Trung ương,
- Ban Tổ chức Trung ương,
- Ban Nội chính Trung ương,
- Văn phòng Trung ương,
- Các cơ quan tham mưu, giúp việc Tỉnh ủy,
- Đảng đoàn, Ban cán sự đảng, BTV Tỉnh đoàn,
- Các huyện ủy, thị ủy, thành ủy và đảng ủy trực thuộc Tỉnh ủy,
- Các đồng chí UVBCH Đảng bộ tỉnh,
- Lãnh đạo VPTU,
- Các phòng VPTU,
- Lưu Văn phòng Tỉnh ủy.

MTK 80

T/M BAN THƯỜNG VỤ
BÍ THƯ

Nguyễn Thành Tâm